

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kéretik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos pettsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Mégegyszer az „uzsoratörvényjavaslat”.

X. „Az uszoratörvényjavaslat” czime alattú igénytelen soraim a „Torontál” 1873. évi december 28-án 52-iki számban megjelenése óta az országgyűlés képviselőháza tárgyalta és elfogadta a ministerium által előterjesztett „uzsoratörvényjavaslatot”, nem csak, hanem azt a központi bizottság által javasolt két cikkkel még bővítette is, mely két cikkből mint Pandora szelencéjéből, mindenem rosz között a kamatpercek ezrei meg százezreire lephetik el az országot és megbénítván ennek összes kereskedelmi forgalmát, következményeiben végzetlenségé válhatnak, a mennyiben a felső ház e két cikket ki nem küszöbölné.

Ezen két cikk: az 5. és 6. §-ok, melyek elseje szerint azon kamat, mely félévénél hosszabb időre és 8%-in túl a kölcsön kiadásánál levonott a tőkére történt fizetés gyanánt veendő, a másika szerint pedig, oly feltétel, melynek alapján az adós magát a kölcsönnyertnél nagyobb tőke vagy tárgy visszaadására vagy fizetésére kötelezte, érvénytelenül tekintendő. Azonban nincs szándékomban ezen két cikket kártékony voltát a tisztelt olvasó közönség előtt hosszasan demonstrálni, mert, hogy mit hordanak méheiken meg van az irva Dr. Teleszky István avatottabb tolla által, a „Pester Lloyd” f. h. 2-ki reggeli lapjának közgazdasági és kereskedelmi részében.

De mivelhogy a törvényjavaslat mindazon kereskedelmi ügyekre is, melyek a kereskedelmi törvény 258. és 259. §-aiban felsorolva, kiterjesztett, nem tehetem, hogy például ne illusztráljam azt, hogy minő káros következményeket vonhat és fog vonni maga után ezen rendelkezés, ezen, trivialis kifejezéssel élve „egy kaptafára húzás”, ha valóságos életbe lép.

Hogy a kereskedelmi ügyletek száz meg százféle nemei közül egyet kiragadjak, érintem a kézi zálogokra, és a 10—50 ft. értékű sorsjegyekre és értékpapírokra való kölcsönzést, melyet majdnem valamennyi takarékpénztárunk és vidéki pénztárszervezetünk folytatnak.

Ily kölcsönöket túlnyomólag szegényebb sorsú és megszorult egyének és többnyire kisebb összegekben vesznek. A husz forintot felüliek ritkábbak és a tíz forintot alúliak le egész 1 forintig a gyakoribbak, a három havi haladék pedig a rendes és szokásos Tíz forint összeget véve átlagosan ilyenmő egy-egy kölcsönre, ebből kiadásánál levonható volna 3 óra 8%-i kamat azaz 20

krajczár szóval húsz krajczár; ami ha egészen tiszta nyereség volna is és számításba nem véve, hogy az illető intézet által a betételek után szinte 5—6% kamat fizetetik, nem fedezné még az intézet kezelési költségeit, adót s a t. sem; és így lehetlenné válnék ezen ügyletág további üzése, ha csak az intézetek a törvény kijátszásának eszközhöz nem folyamodnának, arra módot nem találnának.

Feltevő azonban, hogy ez lehetségesnek mutatkoznék és a kölcsön kiadásánál, becslési, csomagolási, őrzési díj és költségek czime és örve alatt az intézet magát a törvény által reá mért kamat veszteségért kármentesíték, ez minden esetre csak azon hat hónali hosszabbra nem terjedhető időre történhetnek, melyre a kölcsön adatott és vétett. Tudvalevő dolog azonban, hogy ily zálogkölcsönök az első esedék napján ritka esetekben fizetettek vissza, hanem többször és ismételtlen a kamatok letétele mellett meghosszabbítottak, igen sokszor a kellő pénz hiánya vagy némelykor feledékenység miatt hónapok mulva a lejárat után. Mi történék tehát ily esetekben? Minthogy a hosszabbításnál becslési és csomagolási díj címén kisebb nagyobb összegeket az adósoktól beszédni, vagy rajtok megvenni alig lehet, az intézetnek vagy valami új törvénykijátszási módot erre nézve találnia vagy a lejárt kölcsönök biztosításánál szolgáló kézi zálogokat mindjárt a lejárat után az illető adósok nagy hátrányára eladnia kellene, hogy magát kártól és veszteségtől megóvja. A törvény tehát, igaz hogy talán a mennyiben t. i. ki nem játszatnák megvédené a kézi zálogra kölcsönkeresőt az ugynevezett uszoratör, hanem annak árán, hogy vagy ily kölcsönt vagy épen nem kap, vagy ha szerzett volna, oly gyönyörű kilátással, hogy ha a kiváltást vagy prolongatit csak igen rövid egy pár napra is elmulasztaná, zálogba adott tulajdona azonnal szabad kézből eladatni vagy elárvereztetni fogna.

Az előadottak a hazai takarékpénztárak és vidéki pénztárszervezetek csak egyik üzlet ágára vonatkoznak, hanem azok fonálán könnyen belehelne bizonyítani, hogy ezen intézetek egész üzlet köre meg lesz bénítva, abban be nem számítható zavarok állnak be, ha a kérdéses javaslat törvény erőre emelkedik.

Azonban az ily részletezéssel a „Torontál” hasábjait, a tisztelt szerkesztőség szíveségével visszaélve, megtölteni nem kívánom, a tisztelt olvasó közönsége türelmét kifárasztani nem

akarom, — csak legyen szabad vizsgálnom, hogy mennyire jogosult az igazságügyminiszter úr ő nagyméltósága által az országgyűlés képviselő házabani tárgyalások közben kifejezett nyert és a „Pester Lloyd” f. évi január 25-iki reggeli lapjának országgyűlési tudósításában utánna imádkozott azon nézet: hogy azon pénztárszervezet, mely 8% évi kamat szedése mellett prosperálni, fennállani nem képes, az jobb sorsra nem érdemes, mint hogy a földszinéről eltűnjék; legyen megengedve taglalnom, hogy mennyire indokolt és találó és mit bizonyít Wahrmann Mór országgyűlési képviselőnek beszédében a „Veszprémi takarékpénztár” azon példájára való hivatkozás, hogy az maga kérvényezett a képviselőháznál, a kamat maximum 8%-ra való megszabásáért.

A „Veszprémi takarékpénztár” a „Magyar kompasz” 1876-ik évfolyama szerint bir 60.000 ft. részvénytőkével és a tökesített kamatok hozzávonásával 2.456.465 ft. betételekkel. Ha tehát elfogadjuk, hogy egyrészt adós felelőtől 8% kamatot vesz, másrészt pedig feltételezzük, hogy betételei után 6% kamatot fizet, ambar azok ilyetén összehalmozódásánál bizonyosnak volna mondható, hogy nagyobb részüket csak 5%-val kamatoztatja, következőleg álland a mérleg:

Bevétel 60.000 ft. részvénytőke után 8%-i kamat ft. 4.800
Bevétel 2.456.465 ft. betételek után 2% nyereség ft. 29.129
nyers nyereség ft. 33.929

Az igazgatóság, napbiztosok, 2—3 könyvvezető és könyvvezetői segéd, pénztárnok, hivatalszolga s a t. díjazására, szállásbér, adó s egyéb költségre és a 20.000 ftot, a tartaléktőkére 2.000 ftot számítva és levonva, még mindég marad 11.929 ft. tiszta nyereség, azaz a részvénytőke után majdnem 20% osztalék, tekintetbe sem véve, hogy ily nagy üzletnél mindenféle irás-részvényátviteli s a t. díjakból meg nyomtatványok eladásából is aránylag nagyobb összegek folynak be.

De nem minden intézet a hazában van oly kedvező helyzetben, hogy ily aránylag túl csekély részvénytőke mellett oly nagy és tetemes betételekkel rendelkeznek; mert igen nagy azon solid s bizalmat érdemlő és bíró vidéki pénztárszervezetek száma, melyeknek betételei későbbi keletkezésük és a kedvezőlenebb helyi viszonyoknál fogva 100.000 ft. részvénytőke mellett, 80.000 és 400.000 ft. variálnak.

Lassunk tehát ezekből egy erősebb intézet mérlegét: 100.000 ft. részvénytőke hoz 8%-val kiadva . 8000 ftot, 300.000 betétel után 2% forint nyereség 6000 ftot, összes nyers nyereség 14.000 ft.

Az igazgató napbiztosok, könyvivő, pénztárnok, segéd, hivatalszolga, díjazása és fizetése, szállásbér, fűtés iróeszközök, könyvek, bélyeg, adó s a t. címéni kiadásokat csak 12.000 ftra*) téve pedig többet tesz, mert az igazgatóság tagjai meg a felügyelő bizottság tagjai is csak igényelnek tantiémet, a tartaléktőke dotációját pedig csak 500 ftra számítva, marad tiszta nyereségeként 1500 forint, tehát a részvénytőke után 1 1/2%, úgy hogy ha az intézetet valamely követelése veszendőbe menne, pedig a mostani viszonyok szerint megszokott történni, azt csak a részvénytőke csorbításával és az intézet megingatásával lehetne pótolni. Ez valóban vizsgálati állapot volna.

Az igazságügyminiszter úr ő nagyméltósága iránti tisztelem mellett is, midőn fentidézett, a „Pester Lloyd” és Wahrman országgyűlési képviselő úr által magukévá tett nézet nyilvánításra gondolok, önkénytelenül eszembe jut az adoma azon francia hivatalnokról, ki fizetésének feljavítását, mert abból nem élhete kérelmezvén és beszédét avval fejezvé be: „Éllem pedig csak kell”, urától azt a választ nyerte: „Je n'en vois pas le besoin” (Nem látom annak szükségét). Fiat applicatio.

A közigazgatási bizottság hatásköréről.

(Folytatás.)

II.

Az 1876. évi VII. t. cz. értelmében a közigazgatási bizottságnak hatásköre a fegyelmi eljárás elrendelésére illetőleg teljesítésére és öt-tagu választmánya által a fegyelmi bírásoknak első és másodfoku gyakorlására szorított; és pedig

1) 2. §. a) pontja szerint a törvényhatósági közgyűléssel concurrálva fegyelmi eljárást rendel el és 3. §. szerint saját kebeléből kiküldendő egy vagy több tag által teljesíti az elrendelt vizsgálatot saját tagjai ellen; nem különben 2. §. b) pontja értelmében más hatóságokkal concurrálva fegyelmi eljárást rendel el a törvényhatóság többi tisztviselői valamint a segéd és kezelő személyzet tagjai ellen; 4. §. alapján a vizsgálat elrendelésével az illető hivatalától felfüggesztheti illetőleg a bünyvizsgálat esetén 17. §. rendelete szerint köteles felfüggeszteni.

2) A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya első fokulag a következő esetekben határoz: 5. §. szerint oly esetben, mi-

*) A nagy-beeskereki pénztárszervezetek mérlegéi évenként és egyenként mintegy 14000 ft. kiadást mutatnak ki.

TÁRGYA

Torontál vármegye történelmi és régészeti emlékei.

Miletz Jánosról*)

Felolvasott a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat 1876. október 25-én és december 27-én tartott választmányi ülésén.

„Emlékezünk régiekről.” Ezen czim alatt bocsátott közzé dr. Szentkláray Jenő nagyrédmű titkár-elődöm s társulatunk buzgó munkása s azon nemes törekvéseknek, melyek létesítésére társulatunk a „délmagyarországi történelmi és régészeti tár-

sulat” sorakozott, — egyik kiváló előharcosa és zászlóvivője, egy terjedelmes és meleg hangon irt értekezést a „Torontál” czimű lap legújabbán megjelent hasábjain. Ezen értekezésében szerző az ő szép s meglepő előadási módorával a történelem s régészet minél nagyobb elterjesztésén s fejlesztésében buzgólkodik vidékünk nézve; s különösen felhívja torontáli szomszédaink figyelmét saját vármegyéjük meg meglevő régi emlékeire, az itt található őskori halmokra, necropolisokra s a mult egyéb rommaradványára, melyekben Torontál területe még napjainkban sem szűkülökdi egészen. Megvallom, a derék szerző jeles munkálata reám nézve sem téveszté el hatását s nem mult el minden benyomás nélkül, annyival is inkább: miután társulatunk működéséről, fáradszón tevékenységéről s nagybuzgalma elnökünkől a legmelegebb szavakkal emlékezik meg s buzditólag ajánlja figyelmünkbe a mult idők emlékmáradványait az érintett vármegye területén.

Miután Torontál vármegye talaja alapszabályaink értelmében szorosan azon terroren keretében tartozik, melyet kutatásaink s buvárlataink körébe felölletünk, jelen értekezésében mindazon őskori halmok, pogánykori temetők, romok és egyéb régi emlékre óhajtom felhívni a társulat becses figyelmét, melyek még napjainkig a romlás, rombolás és pusztítás iszonyu nyomait hirdetve a mult időkől, fen-

maradtak ezen szomszédos vármegye területén s mint néma emlékei viszontagságteles multunknak, s hallgatag beszélői őseink átél szenvedéseinek s a hazát ért nyomorúságoknak, szükséges, sőt szent kötelesség, hogy az utódok által kegyeletesen fentartassanak s minden további vandalizmustól megóvassanak.

Torontál vármegye, melynek délibákkal ölelkezve játszódozó talaja s boldog időkben, a dusan termő kalászkóttól hullámzó rónája, hazánk Kánaánja szokott lenni, — a letűnt hajdanból még napjainkban is, daczára a 150 éves nyomasztó török igának, s az ázsiai hódítók huzamos itt tartózkodásával együtt járó pusztulásnak, számos emléket képes felmutatni, a legregőbb őskortól kezdve a rómaiak s őseink által alkotott művekig; melyek ha nem vetelednek is a külföld hasonnem emlékeivel nagyság-, nagyszerűség-, csinoság- és épségben, mindazonáltal ezekre is, jöllehet legnagyobb részben alaktalan kőhalmokban, az idő és enyészet dúló hatalmától ronsoltan, s a kegyeletlenség s vandal kezek erőszakos nyomaival maradtak vissza reánk, — nem minden kegyelet s nemzeti önérték nélkül tekintetünk, miután ezek az egyedüli emlékezető jelei őseink örömei vagy szenvedéseinek s azok s az őket itt jóval megelőzők gazdasági, műveltségi, társadalmi és politikai viszonyainak. Találunk itt történelmi nevezettségű helyeket, földhányásokat, árkokat, halmokat,

melyek bár fájdalom, napjainkban kegyelet hiány s lelketlen nyerveg folytán a földdel majdnem egyenlővé taroltattak, mindazonáltal a bennök vagy körülöttük talált s ásatások alkalmával felmerült emlékek, műkincsek folytán, még ily vandalizmus után sem vesztik el érdekességüket a mult emlékeik kegyelettel csüggők s a régiségbúvárok előtt. Így a vármegye észak-nyugati részében az Aranka (a régi Csesztőreg) Tisza és Maros által képezett, majdnem háromszög alakú területen a régi emlékekről nevezetes és figyelemre méltó helyek között először is Majdánt, Ó-Oroszlánost említem fel; hol szent István király vezére, az Achtum hatalmát megsemmisítő Csánád, szent György tiszteletére zárdát építtetett, mely az akkori szokás szerint meg volt örvidtve s később már mint várkastély említtetik iróinknál. 1551-ben Varkocs Tamás, Martinuzzi hadvezére foglalta el s rakta meg őrséggel az oroszlanosi várat, mely ez idő szerint Petrovich temesi gróf tulajdona volt.

Hogy merre s melyik dombjan fektű a majdani magaslatoznak az oroszlanosi vár? Eme kérdésre csak a hagyomány utján felelhetünk ma már meg; mely szerint ezen, fájdalom, kegyelethiány folytán a földdel egyenlővé tarolt vár, vagy helyesebben váracs a mostani Majdán helység temető helyén állott. Ugyanis 1770-ben meg fenállottak

*) Megyénk őskori emlékeiről levén szó, helyén levőnek láttuk Miletz úr jelen, sok szorgalomról tanuskodó, reánk nézve pedig kiváló értékkel bíró tanulmányát, a „Délmagyarországi történelmi s régészeti értesítőből” lapunkba is átvenni. Fel-frisíteni akarjuk általa a megyei tudományos érdekes ébresztésére szolgáló azon szép eszméket, melyeknek lapunk főmunkatársa, igen t. barátunk, a mult őszszel között archael. congressusi jelentésben kifejezést adott. Ha Isten éltet bennünket s meg nem tagadja tőlünk áldásait, megyénk intelligens közönsége, szeretett főispánunkkal minden, mindent el fog követni, hogy a „Délmagyarországi történelmi és régészeti társulat” valamelyik évi nagy gyűlése megyénk székhelyén tartassék meg.

dön a tiszt ügyész az elrendelt fegyelmi eljárás elhagyását indítványozza; 6. §. a) pontja értelmében a közigazgatási bizottság tagjai ellen fennfokozott fegyelmi vétségekben; a törvényhatóság többi tisztviselői, valamint a segéd és kezelő személyzet tagjai ellen 6. §. b) pontja utolsó bekezdése szerint akkor, midőn azok az alispán hatáskörét meghaladó, 500 frtj terjedhető bírsággal vagy hivatalvesztéssel büntethető súlyosabb vétséget követtek el; végre 7. §. szerint oly esetben, midőn a tiszt ügyész kisebb, az alispán ellenben nagyobb fenytételt vél alkalmazandónak.

3) Másodfokulag határoz a közigazgatási bizottságnak fegyelmi választmányára, a 6. §. pontja szerint — a közigazgatási bizottság tagjainak kivételével — a többi törvényhatósági tisztviselőket valamint segéd- és kezelő személyzetnek kisebb, dorgálással vagy 50 frtj terjedhető bírsággal megtorlandó fegyelmi vétségeiben — az alispánnak első fokú határozatai ellen.

Ezenkívül megjegyezték, hogy 12. §. szerint a törvényhatósági tisztviselőkre szintűgy a segéd és kezelő személyzet tagjaira vonatkozó fegyelmi határozatok — a főispánnak azonban, a törvényhatósági közgyűlésnek pedig jogerőre emelkedésük után jelentendők be; továbbá 16. §. szerint a közigazgatási bizottság a fegyelmi iratokat a közzétételhez teszi át, midőn a vizsgálati iratokból bűnvádi uton megtorlandó büntetést tűnik ki; végre 18. §. szerint a bűnügyi határozat a közigazgatási bizottságnak megküldtét, azt a legközelebbi közgyűlésnek terjeszti elő.

III. Az 1876. évi törv. cz. 116. §-a alapján a közigazgatási bizottság harmadfokú felelősségi hatóságát gyakorol mindennemű az idézett törvény által közigazgatási utra utalt, első fokulag a szolgabíró, másodfokulag az alispán által eldöntendő vitás kérdésekben.

(Folytatása következik.)

HETI SZEMLE.

A háború színhelyéről. Még nincs ugyan teljes hitelességgel kiderítve, de azért több lap tudósítási alapján közöljük mi is a következő eseményt: „Egy basibozuk csapat, Ibrahim béggel élén, ismétellen megszegett Boszniában a harcshíreket. Átlépett a törökök és bosnyák felkelők közt hallgatolag fenálló demarkationális vonalon, részben kizsákmányolva, részben pedig leoldósítva a petrováci és vakuvói lakosságot. Despotovics ezredes Belgrádból vett parancs folytán halálbüntetés terhe alatt megölt a vezérlete alatt álló bosnyák insurgenseknek a török ellenségeskedést viszonzni, a miért is maga a megmadott lakosság újabb felkelő csapatokat állított össze, hogy a törökök támadásait visszaverje. Ezen új insurgens-csapatok és a törökök e napokban összetűztek egymással s véres harcot vívtak. A törökök tizenkét halottat, köztük egy bégét is hagytak a harcmezőn. Így jelentik ezt a lapok, — természetesen szerb források után.

Politikai helyzet. Oroszország magatartása sok fejtevést okoz a diplomatiának. A „Times“, a „National Zeitung“ és a bécsi lapok egyre kísérlettel holmi apocryph diplomatiái körözvények közléseivel kicsalni valamit a muszka tervekől, de e héten még misem sikerült, s politikai látókörmünk ma semmivel sem tágabb a mult hetinél. Nem véltünk azonban csatlakozni, ha Oroszország Fabius Cunctator-féle politikáját azon általunk már a multkor jelzett indokokra vezetjük vissza, melyek Németországnak mindinkább szembezőkö viszonyával Franciaországhoz a leg-sorosabb összeköttetésben állanak. Franciaország nem habozott Szentpétervártól kijelenteni, miszerint érdeke kiválóan követeli, hogy Oroszország hagyjon fel a keleti háborúval s hosszadalmas hadviselés által ne gyengítse meg katonai sulyerejét. Felreismertellen egyszersmind nem minden siker nélküli törekvés, az orosz társadalom magasabb köreiben plausibilissé tenni a gondolatot, miszerint Németország, ugyancsak a fentebbi in-

doknál fogva, óhajta s magatartásának teljes befolyásával azonvan, hogy Oroszország minél hosszabb időn át legyen a keleti háború által elfoglalva és fogva tartva. A szentpétervári udvari békepárt ezen argumentumot használja most, hogy megkönnyítse az orosz politikának az eshetőleges visszavonulást; oda nyilatkozik, miszerint nem állhat Oroszország érdekében egy beláthatlan következményű háború örvényébe rohanni, csupán csak azért, mivel e háborút Bismarck kívánja s önző német politikája céljaira nézve szükségesnek tartja. Az efféle nyilatkozatok nem maradtak minden hatás nélkül a Néván. Az orosz sajtónak legesleg-újabb magatartása Németországgal szemben, legalább is azt látszik bizonyítani, hogy a szentpétervári csári palotában valószínűleg megint csak visszaállottak a békepárt logikájának ingatag hidjára, s legalább még egy kis időre távol akarnak maradni a katasztrófától. Mindez azonban nem gátolja azt, hogy a fegyverkezés a „szent“ Oroszországban lehetőleg legnagyobb mérvben folytattassék; s noha már nagyszámúban léteznek orosz diplomata optimisták, kik a háború veszélyeit egy egész évre eltávolítottaknak gondolják, a katonai készülétek mégis oly kiálló ellentétben állanak ama diplomaták optimizmusával, miszerint azt okosan elfogadni nem lehet. A „Polit. Correspond.“-nak egy berlini levele különösen ezen optimistikus nézetek ellen czelez, midőn a háború való előkészületekről szólva, az Ausztria-Magyarország és Oroszország közötti egyetértést hangsúlyozottan előtérbe helyezi s kerekén állítja, hogy oly eventualitása, miszerint Ausztria-Magyarország és Oroszország nem értenék egyet a keleti kérdés eldöntésében, Németország még csak távolról sem gondolhat. „Mert napról napra sürögsebben lép fel a szükségesség, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország ne csak az iránt értsenek egyet, a minék megtörténni nem szabad, hanem egyetértsenek határozottan formulázott, kijelölt gyakorlati czélok tekintetében is.“ „Oroszország — ugymond —, mely becsületét engagirozta, nem teheti, hogy 350,000 emberből álló mozgósított csapattal, a törökök gúnykaczaja közepette, egyszerűen haza vonuljon!“

Itthon. Visszaállított alkotmányos állam-életünkben soha kérdés annyi huzavonán, annyi mindenféle alkudozáson, tárgyaláson, minisiteri fel- és leutazáson, koronai tanácskozásokon s Isten tudja mi mindenféle néven nevezendő sok nehézségen nem ment még keresztül, mint a bankkérdés. Annyi nehézséggel kell kormányunknak a kérdés megoldása körül megbirkózni, miszerint mi, mint az események központjától távol eső provinciaális lap, csak-ugyan kénytelenek vagyunk már anathematizálni mindazon kombinációkat, kitalálásokat s ítéleteinket, melyeket „Szemléinkben“ a józan ész sugallatából e kérdésre vonatkozólag kocz-káztunk, — s teljes resignatiónal, összetett karokkal várni be — a netán történelm-döket. Nem is kombinálunk hát, nem is reménykedünk többé! Míg e végzetes kérdés függőben lesz, — s ki tudná megmondani meddig lesz még? — csak is a „fait accompli“ regisztrálására fogunk szorítkozni. Ugy látjuk, hogy a hazánk anyagi gyarapodására s morális értékünk növelésére oly fontos életkérdés aligha fog már úgy eldöntetni, miként az a magyar nép teljes megelégedésére s megnyugtatóra szolgálja. Utolsó jelentésünk óta minisiterünk megint fenjártak Bécsben s résztvettek több bankügyi „ebéden“, melyek bankügyi „magán-értekezleteknek“ nevezetnek; résztvettek több hivatalos minisiteri tanácskozáson, többször lettek ő Felsége által kihallgatva, és — eredményre még sem juthattak. A Magyarországra eső bankjegyminimum, a főtanács (Generalrath) összeállítása

s hatáskörének meghatározása tekintetében ma, midőn e sorokat írjuk, daczára a magyar minisiterék újabb engedményeinek, még mindig oly jelentős differenciák forognak fen, miszerint alig remélhető, hogy e pontokat illetőleg egyértelmű megállapodás fog elérhetni. Tisza minisiterelnök és Szel pénzügyminisiter két napra Budapestre tértek vissza, állítólag a kormánypart votumát kikérődők az iránt, engedjenek-e Bécsben, avagy demissionáljanak inkább? —

Anglia. Gladstone, kit milliók nagy államférfiúnak ismernek el, sajnalatos módon feledkezett meg magáról. Tartott nagy-szabású politikai beszédeket a törökök ellen! Miként egyeztetetheti össze Gladstone az ő consequentiájával azt, hogy csak a mult heten kijelenté Batbbon, miszerint a parlament szünetelése alatt nem fog többé nyilvánosan a keleti kérdéstről beszélni, s most Tanton-ban mégis oly fulminans beszédet tart a törökök ellen: mondja meg, aki tudja. Gladstone oly impulsivus lett egyszerre, oly annyira kezd a pillantat sárgulni követni, miszerint elegendőnek tartja valamely vasúti vároteremben kisse gondolkodni, hogy aztán a jelen legfontosabb politikai kérdéstről nyilvánosan fejtegesse. A nagy államférfiu minden csodálójá sajnálja, hogy az ő rendkívüli lángeszde ily ferde irányt vett s hogy egy Gladstone oda engedhette magát a tölcácsa lenni ama korlátolt fanatikus cliquenek, mely visszaidézni szeretné a keresztény háborúk korszakát a keleti kérdést álszenteskedő proselytáskodása számára óhajtaná kizsákmányolni. Gladstone azt mondta, hogy a törökök a párisi szerződésen alapuló jogait elveszték, mivel a szerződés egyes pontjait meg nem tartották. Hát az oroszok, kik 1873-ban az egész párisi szerződést összetépvé, az angol minisiterium arcába csapták, ők hivatkozhatnak-e még a párisi szerződésre? Ugy látszik, hogy az egész törökellenes angol demonstratio nem egyéb, mint Freeman s társainak cselszövényes taktikája, kik a vallás palástja alatt saját pártjukat akarják ismét az államhivatalokra felségelni. Egyébaránt sokkal nagyobb s hatalmasabb am Angliában az a párt, mely nagyon jól tudja, hogy a szerb és montenegroi urak s az ő pártfogók az oroszok, alig állnak általán véve a cultura magasabb polczán, mint a mohamedánusok, noha pedig ők keresztényeknek vallják magukat. — Bizonyosnak vehető, miszerint az angol minisiterium tévona nélkül számíthat a parlament megnyitására a ház s az angol nép többségének támogatására. A közel mult napok világoan tanuskodnak arról, hogy az angol nép többsége üntig megelégedett már a törökök mivelletlenségéről terjesztett rágalmaikkal; a bolgár mesék már nem kapósak többé. — Anglia csak az ő hagyományos politikáját követheti keleten Oroszország ellen. Minden új könyv, részrehajlatlan utazók művei, határozatlan arra szőlítják fel Angliát, hogy óvakodjék Oroszországnak kezére járnai. Egy ország politikája s a missionárius apostoli hivatása között nagy a különbség, különösen akkor, ha annak az országnak nem kevesebb, mint 50 millió mohamedan alattvalója van. Az angolok szörnyen szegénylik magukat, hogy lord Salisbury oly könnyű szerrel engedte magát Ignatieff által halóba keríteni; mindenféle Tacitus e mondatát alkalmazták a nemes marquisra: „Imperii capax, nisi imperasset.“ Mint ordító oroszán vonult a török fővárosba, honnan most, mint szelid báránka tód vissza. Mert hogy a conferentia csütörtököt mondott, azt főleg Salisbury ügytelenségének tudják be Angliában.

Oroszország. Márczius 2-án, az uralkodó orosz czár trónraléptének évfordulóján, egy manifեսztumnak kellett volna a hirdetések szerint megjelenni, melynek értelmében a fáradt és beteg II. Sándor orosz czár a koronától és néptől bucsút

venni akar, hogy országa hatalmát, fiára III. Sándorra ruházza. A mai napig még nincs tudomásunkra, ha megjelent e vajjon ama manifեսztum. Elmelkedésképen e dologhoz csak azt jegyezzük meg, hogy a történelem tanúsága szerint Oroszországban soha semmiféle mozgalom sem vezetett célhoz, melynek élén a muszka nép leghatalmasbjai nem állottak volna. A czárvalóaszt nem mondhatni azuttal még, midőn a nép része izgatott állapotban van, udvari intrignak származékának; össze esküvésnek sem lehet azt nevezni, mert a mozgalom fejei nyíltan lobogtatják zászlójukat. Azonban bizonyos, hogy a trónutód nagyherceg, a czárevics, a háborúpárt élén áll. Beszélük, hogy a czárevics sokáig fáradottan azon, atyját a háborúpárt részére kedvezőleg hangolni; de az ily irányú pillanatnyi sikere legott másnema befolyások által lettek megsemmisítve. E pillanatban általános Szentpétervártól a vélemény, hogy az alya és fiú között szakadás állott be. A czárné, midőn őt a trónörökös oppositójáról értesíték, állítólag ezt mondta: „O már régén a vörösek közé tartozik.“ Maria orosz császárné, mindig oltalmazója volt a békepártnak. Vele állottak összeköttetésben az „Orloff“ s az „Adlerberg“ családok és a régi udvari párt fejei, — Gorcsakoff herceg pedig, noha szeretett nemzeti álarczban megjelenni, mégis azon volt mindig, hogy a császárné kegyét el ne veszítse. Ellenben a trónutód nagyherceg az Oroszországban uralkodó nemzeti iránynak hódol. Ő komolyan opponál. Ő valóság-gal ragaszkodik a szláv eszmékhez s küldetésének tekinti a régi álom valóítását, feltűzni az orosz keresztet a konstantinápolyi „Aja Sophia“ kupolájára. A czárné e szavai: „A trónörökös a vörösek közé tartozik,“ — eléggé érthetően tanuskodnak arról, hogy az orosz udvarban lázadástól tartanak s a háborút már ez oknál fogva is mellőzni szeretnék. A czár maga is osztja e félelmet s azt hiszi, hogy a háborúpárt benső változások előidézésére gondol. Oroszországban jelenleg mindenféle hírek s beszédek keringnek a nép között. A birodalom veszes krízisnek néz eléje. Ha az északi kolossus újból egy egységes erős akarát fogja uralma alá venni, akkor megfontolandó lesz, hogy az orosz nép sörve érdemi magát becsületében s elégtételt fog követelni. Másrésztől megfontolandó az is, hogy az új czárt semmiben sem köti a moskvai enunciatio, a miért is ő egy újabb politikának szabadon nyithat pályát. Az új czár elnapolhatja a háborút, míg az öreg Sándor czár az adott szava és akaratja közti ellentét csak is abdicationa által lenne képes kiegyenlítani.

Törökország. Jussuf pasa pénzügyminisiterre, Murif efendi oktatásügyi minisiterre, Savas pasa az Achipel kormányzójára és Constant pasa a boszniai főkörmányzó musesárvájára nevezettek ki. Még más keresztény musesárok ezután fognak csak kinevezetni. Bosnia nyugati részéből új vilájet fog kikerekíteni „Cossova“ név alatt. Általános a nézet, hogy a békealkudozások Szerbiával a „status quo ante“, az alkudozásokot Montenegroval pedig csekélyebb területengedés alapján siker koronázzandja. — Egyébkint a fegyverkezés óriási mérvet ölt. Törökország impozáns hadierőre van össze. A sziriai nomadok 100,000 lovast küldenek. Kisásiában mindenféle foly a katonatorozás ulemák jelenlétében, kik a muzelmanok lelkesedését hazafias beszédekkel tüzelik. Damascusban azt kiálták az ujonczok az utcákon végig: „Éljen a proféta vallása! Le a kefirekkel!“ A rusztsuki kormányzó parancsot kapott Konstantinápolyból, hogy a várost hat hétre való élelemmel lássa el.

Szerbia a békealkudozásokkal van jelenleg elfoglalva. Gorcsakoff multkori nyilatkozata, miszerint Szerbia önálló eljárását a békealkudozások tárgyában csak közbejött esetnek tekinti mely nem akadályozza Oroszországot a bal-

nyolczszögalakban a falak, melyek oly magasak voltak, hogy a ki azokra felkuszott, a mint többen meg is tették, messzevidékre elláthatott; a vár közepén kút volt, a kapu fölött pedig márvány táblára vésett oroszánt ábrától czimer tünt elő. A hajdankor ezen tisztelekre méltó emléket egy Karnitzki nevű kamarai tisztartó 1770-ben puskaporrall vettette fel s követ és téglát két különféle épültre használta, melyek akkor az ó-bébai uradalomban emellettek. A várfalak alapjai a mély árkokból s a bennők szélszórton heverő téglákról még most is felismerhetők.

Több évtizeddel ezelőtt itt egy dombon, mely széles háttérrel bír s aránylag a többi dombokhoz csaknem hegynek mondható, s a majdani temetőtől széles kocsit által választatik el, — ásások s kutatások eszközöltettek s mintegy ölnyi mélységben széles alapfalakra és sírúregekre találtak; miből gyanítható, hogy a régi zárda ezen dombon feküdhettek. Különb-ezen alkalommal több domb is felásott, melyekben nemcsak romokra, de mindenütt számos, hol kisebb, hol nagyobb koponyákra akadtak, miből azt sejtetheti, hogy a majdani dombok pogánykori harcosok s emberek temmaradványait zárhatják magukba.

Podlokányban, a mai Oroszlánostól délre, sírboltokat fedeztek fel, melyekben valószínűleg őskori tetemek, majdnem 7 lábnyi hosszuk és ép, egészséges fogakkal nyugod-

tak, s fejük körül ezüst pántok, füleik mellett jókora tengeri csigák voltak függők gyanán. Ismét Majdán mellett egy másik helyen el-súlyed hajúra akadtak, melyet azonban, minthogy igen mélyen feküdt a földben és fája már tökéletesen odvas volt, kiasatni nem sikerült. Ezen kutatásoknál, melyek a 30-as években bizonyos Fuchs Mihály uradalmi tiszt eszközöltetett, igen nevezetes az, hogy az említett hajóban köles találtak, melyből mutatványul, mint különben is ritka nevezetességet, az említett úr magával is vitt, de hogy jelenleg kinek birtokában van, ismeretlen. Mind-ezen ásások eredményei azt látszanak tanúsítani, hogy még mai nap sem volna érdektelen ezen nevezetes őskori vidéket, s különösen a dombokat kutatás tárgyává tenni, s valahára csakis így jöhetnének tisztába az ősmultnak itt mélyen szendergő titkaival.

Oroszlános különben a törököknek is igen kedvelt helyök lehetett, mit igazolnak az itt felfedezett török sírok s a ma is nagy számmal található különféle török pénz. Nem kevésbé ezen fellevés mellett látszik tanuskodni Oroszlánosnak mai Majdán neve is, mely törökül, állítólag piacot jelent s ezen, a törökök által adott Majdán nevet, talán könnyebb megkülönböztetés végett az új Oroszlánostól, az újabbkori lakosok is fenntartották. Nevezetes továbbá, hogy még napjainkban is számos török és régi magyar pénzreke találnak itten szántás,

kapálás vagy ásás közben; sőt mi feltűnő, még római pénzreke is akadtak már nagy mennyiségben Trajanus, Antoninus s más császárok idejéből; mely körülmény azt látszik bizonyítani, hogy e hely már a rómaiak előtt ismeretes volt, sőt római gyarmat lehetett. Utánkutatás s fúrkesztet mindenesetre szükséges volna s úgy lehet, hogy történelmi s régészeti tekintetben nevezetes eredményekre vezetne.

Ezen régi emlékek leírása után Oroszlánostól délnek Szánádót említett fel, melynek környékén 1854-ben szántás alkalmával több réz sarkantyut találtak; nevezetesebb azonban ennél az Oroszlánostól éjszaknak fekvő Kis-Béba, mely Ó-Bébától alig egy negyed-órányi távolságra fekszik; hol hajdanában apátuság létezett. Többek bizonyosága szerint még mintegy 50 év előtt fennállottak e régi apátuság dűledezett falából némi maradványok s aggastyánok beszélik, hogy gyermekkorukban a romok alatti sírboltokban még játszottak, s hogy itt az apátuságban barátok laktak, kik nagyon gazdagok voltak és pinczejökben titokban pénzt is csináltak; hanem egyszer kiakarták őket rabolni, s azért onnan megszöktek s a mit kincseikből el nem vihettek, azt elásták. Vannak továbbá többen a kik emlékeznek meg,

hogy midőn a Kis-Béba alatti száraz ér medre szántófeldekl kiosztatott, egy földművelő szántás közben ekéjével tömredék ezüstpénzt vetett ki. E pénzek részben a salzburgi s genfi püspökök feliratait viselték; a leletből több darab a Batthyánycsalád birtokába jutott.

Kis-Bébától nyugatnak, a Tiszához közel Rác-Keresztúrt találjuk, hol egy 30 öl hosszú régi pinca van, melynek eredetét senki sem tudja; délkelet felé pedig az említett helytől Pusztá, vagy Magyar-Keresztúrt, mely falucska nevét állítólag a kereszties hadak idejében nyerte, midőn „kereszties vitéz“ vagy „kereszties úr“ birtoka volt; itt évtizedekkel előzőleg egy három emeletes régi épület állott, melynek második emeletében a padozat márványkoczkákkal volt kirakva, a harmadikban pedig csak egyszerűen ki volt deszkázva, s ez utóbbi emeletben gyakran tartottak táncmulatságokat. Egy hosszú, nagy-öblű kúrt is volt itt, melynek hangjával a messze épület volt eöz? ma már tudni nem lehet, ha-csak körülményesebb utánutudakozás nem dorithetné még némileg fel. (Folyt. köv.)

1) I. m. 251. l.

2) I. m. 254. l.

3) I. m. 262. l.

1) Ortmayr. Szentkláray. Adattár I. 260—262 l.

2) Műregész. Kalauz. I. r. 122. l.

3) Ortmayr. Szentkláray. Adattár I. 263. l.

káni ke-
tani, jó
Ro-
nistere-
kormány-
zotti min-
dak be-
Az oros-
tonaság-
szoritko-
lomban
tani fog-
hatóság-
nak bea-

tartott
hangulat-
fes, ha-
tundok
hiszen-
hivány-
van az
szalagga
a jó ke-
balban
engedte
és kiunt
kedett
mellett
gok új-
kellene
tözött
vázolni
ha tolla
hiabavá-
a rende-
delyes,
nünkét
e hó 12
estély
küldtet-
szerint.
referens-
arra, aki
merésze-
lesz oly-
szegény
kozás ör-
hogy val-
irandjuk
Szepnek
táncznye
lelemény-
tombol-
tarjuk e-
miatt le-
boldogok
tudva az
tőlük be-
nömegy-
számités-
kiki; ne-
szomorok
ban szor-
kalmat.

vában
f. é. ján-
telik az
mány sen-
olyannyi-
rint csak
álladéket
gyöződés
taya“ ur-
hozza ny-
— ugm-
aga, fol-
megszá-
Stojan
nélkül b-
Gyurán-
is az ére-
meg: „I-
— Az as-
vendégek
degekkel
tudta ő a
— „Ha
— az or-
azért mi-
szolgálat-
veres kis-
honna
degek, eg-
aszalnal-
akart ú-
gedvén a
vendéges

472-485.

Tor-
folytatva
kelt hater-
testület
Monostor
helyiely
másra a
értelmébe
czius 4-
zánál meg-
folyamod-
választási
Tör-

káni keresztények állapotát állandóan megjavítani, jó benyomást tett Belgrádban.

Románia. Vernescu és Jonecu miniszterek lemondásukat nyújták be. A bukaresti kormány s az ottani orosz meghatalmazott között minden irányban létrejöttek az orosz hadak bevonulását illető megállapodások. Az orosz hadaknak csak bizonyos, a román katonaság által üresen hagyott kerületekre szabad szorítkozniok. A mit az orosz hadsereg élelemben és más egyéb szükségességekben fogyasztani fog, készpénzben kell kifizetnie. A román hatóságok hatáskörébe nem szabad a muszkáknak beavatkozniok. —y.

HIRHARANG.

*** Farsangi labdacsook.** A múlt hó 31-én tartott casinói társas estély igen derült hangulatban folyt le. Nem volt benne unalmas fész, hanem annál több kedélyesség. Holgyeink tudóköltek ruházatuk egyszerűségében; mert hiszen minnek is szorultna a természetes báj hitvány piperére? Akár egy röffel több selyem van az uszalyban; akár egy csokorral, virággal, szalaggal kevesebb, az nem határoz ott, ahol a jó kedv üti föl tanyáját. Mig a nögyeleti báiban a tánczosnok kevés száma nyugodni engedte a kevésbé avatott, vagy már kitanult és kiunt tánczosokat; addig itt tánczra kerelkedett sok olyan is, aki különben a „bikavér” mellett szokta elizni a gondot. A farsangi dolgok irójának rózsakehely tintatartójába melyen kellene belemartanom holdvilággal megezsütött pennámat, ha méltó rajzot kísérlelnék vázolni a női koszorúról. Engedjék meg a szépek, ha tollam hódolatleljesen lelakand és eláll a hiabavaló kísérletől. Csak azt kívánom, vajha a rendezőség mentől többször bírna ily kedélyes, családias mulatságra összehozni bennünket! — E kívánság igen testté fog válni e hó 12-én is, mely napon ismét zártkörű estély lesz a casinóban. A meghívók szétküldettek és nyugtáztattak már annak rendi szerint. És esküszöm kalamusom hegyere, hogy referens pulykamérgem egész epje fog ömleni arra, aki a meghívottak közül meg nem jelenik merészkedik. De tudom azt, hogy egyikük sem lesz oly kegyetlen, hogy megfoszson minket, szegényes gyarló halandókat, a kellemes találkozás örömetől; hanem ha mégis megessenek, hogy valaki otthon maradjon, annak nevét savóval irandjuk be Carneval herczeg fekete könyvébe. Szépnek ígérkezik az „izraelitá nögyelet” tánczvigalma is. A női ész fursangos lévén és leleményes, e mulatságot — ha jól hallottuk — tombolával fogja összekötni. Szivesen föl-tárjuk elűtöd, ö női kéz, idők mostohasága miatt lepadt erszenyünk látogató üregeit és boldogoknak érezzük magunkat, ha megraboltál; tudva azt, hogy oda viszed piculánkat, hol tölük bedugul a könyek forrása. Az izraelita nögyelet okosan számít; és remélni való, hogy számításának méltó sikere lesz. Siessen tehát kiki; mert a farsang kurta. Kétszeresen fog az szomorkodni a hosszú bójtben, aki a farsangban szomorkodott, elmulasztván a kedvező alkalmat. Aki vesz, annak lesz!

*** Török kegyetlenségek a „Zasztavában.”** A „Zasztava” legújabb számában f. é. január 22-diki kelettel egy levél közöltetik az Una vidékéről, mely a török alkotmány semmire eredménytények elbeszéléseivel olyannyira sötét színekben illusztrálja, miszerint csakugyan érdemes volna a valódi tényálladékat kifürkészni s a közönség jobb meggyőződésére hirlapilag is közzétenni. A „Zasztava” unai levelezője a következő dolgokat hozza nyilvánosságra: A banjalukai kerületben — ugymond — a kerületi főnök, Muharem aga, fölgyverzett török és cigány csapatall megszállotta Ratkovo nevű falut, s Ilic Stoján és Redogics Gaja lakosokat minden ok nélkül bilincsekbe verette, Ellovagolt aztán Gyuránko Stoján községi bíró lakása elé, hol is épen kunn álló bírónt ekként szólította meg: „Te disznó, hol van Gyuránko knéz?” — Az asszony szeliden válaszolá: „Amott van vendégével a vendégházban.” — „Miféle vendégekkel, az az anyaszentgyházadat! hát nem tudta ő azt, hogy ma én leszek az ő vendége?” — „Ha nem tudta is — válaszolá az asszony — az ön számára, kedves aga, készen áll azért minden; tessék hozzánk beszélni s mi szolgálatjára leszünk.” — Erre az aga fegyveres kíséretével a vendégház felé vágatott, honnan azonban jöttére mind kiszöktek a vendégek, egyedül Gyuránko maradván ülve az asztalnál. Midőn az aga belépett, a bíró fel akart ülesérel emelkedni, de az aga nem engedvén azt, rákiáltott: „Nos kenézem, babbal vendégeskedel, hol maradt ünnepeden a pe-

csenyeg?” — Mondá, s a szegény embert úgy mellén lötte, hogy az legott halva rogyott össze. E tette után Muharem rakásra költözött, kirablá s az istállóba zárta a háznépet s elment innen egy házzal tovább hóhéri munkáját folytatni. Elment Boszancsics Téla házához, hol csak egy 80 éves agyastyánt talalt otthon, kit üdvözölve megszólíta, elmondván neki, hogy a bíróntál szándékozott ugyan megszállni, hanem ott részeg oláhokat talált, kikkel a bíró verkedésbe elegyedett s kik őt aztán agyon is ütötték. „Egyebant — ugymond — tudod-e te öreg, hogy miért is jöttem én voltaképp hozzád?” — „Nem tudom uram,” válaszolá az agyastyán. „Én — ugymond az aga — a való (kormányzó) által vagyok küldve, hogy megmagyarázzam néktek a császári alkotmányt, melyet saját nyelveken megírva hoztam el néktek. Menj fiaiddal a faluba, s mondd meg a nép véneinek, hogy ne féljenek, hanem jöjjenek mindnyájan ide, hogy a császár akaratát tudathassam velök.” — Mig az öreg oda járt a faluban, az aga átment a szomszédba bizonyos Boszancsics Gyurót meglátogatni, kit késekkel megöletvén, házbeliét összekötözteté s fegyveres kísérettel Banjalukára kísértette. Ez időre már az öreg is visszatért a faluból, s mitsem tudván a történetekről előadá Muharemnek, hogy pontosan eljárt dolgában volt mindenkinél s a nép 2 órákor meg fog jelenni. De az aga azt rivalá vissza: „Nem igaz, hogy a faluban jártál, hanem elmentél a szomszédodhoz és megöltöd.” Muharem aztán az agyastyánt is megbotozatta, bekököba verette s Banjalukára kísértette; bizonyos Gyuricsics Risztót pedig oly vadul lökött le a ház erkélyéről, hogy az azonnal szörnyet halt. — A „Zasztava” részletesen írja le e rémtörténetet, melyről azonban hinni akarjuk, hogy az a valóságban nem, hanem csak a „Zasztavában” történt meg.

*** Örvedetes irodalmi ujdonság.** Pesty Frigyes jeles tudósunk hazánkba, még ez év folyamában fogja sajtó alá adni Szörény vármegye monographiáját. Ez fogják követni kellő időközökben Temes és Krassó megyék egyetiratai. Bár adna a gondviselés nagylelkű Maecenást, ki Torontál megye monographiájának megírására is, úgy mint azt már kisebb s szegényebb megyék megtették, pályadíjat tűzne ki!

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” 1877-ki 4-ik száma következő tartalommal jelent meg: „Damjanich Jánosné” (arezkép). — „Dömötör Janos hatrahagyott költeményiből.” — „Hatem bey paripája (folyt)” — „A fonóka Bekés-Csabán” (képpel). — „Adria egyik legnagyobb gyártelepe.” — „Adria képek” (képpel). — „Servadac Hector” (képpel). — „Egyveleg.” — Melléklet: „A magyar hirlapirodalom 1877.” — „A hétről.” — „A czeglédi küldöttség Kossuthnál.” — „Irodalom és művészet.” — „Közintézetek, egyletek.” — „Mi újság?” — „Halalozások.” — „Szerkesztői mondanivaló.” — „Heti naptár.”

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-ik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb hitelap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendszeres rovattal. Előfizetési ára felvére csak 1 ft.

A „Jogtudom. Közlöny” ez évi 4-ik száma következő tartalommal jelent meg: „A czégbejegyzés elmulasztásának jogi következményei.” Dr. Nagy Ferencz urtól. — „A birtokról annak védelme szempontjából ausztriai jog szerint.” Dr. Uzoni Sandor, n.-szebeni ny. r. jogtanár urtól. — „A telekkönyvi törvényjavaslat.” Dr. Berkovits Ferencz ügyvéd urtól. — „Jogirodalom.” — „A magyar váltójog.” Takács István, v. jogtanár urtól. — Törvénykezési szemle: „Bepelerhető-e az árva-pénztár mint ilyen?” Zlinsky Imre kir. táblai bíró urtól. „Az intvények közlése nem tartozik kizárólag a kir. közjegyzők hatáskörébe.” Szel Ákos ügyvéd urtól. — „Különfélék.” — Melléklet: „Törvényjavaslatok.”

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-beckereki e. f. kir. törvényszékén f. é. február 10-én tartandó nyilvános ülésben következő perek fogtak előadani:

Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR, kir. törv. bíró.

970. sz. 1876. — Litricsin, szül. Ludoski Szegedinacz Vita, Szegedinacz Ludoski Zsiván elleni örökösödési pere.

3897. sz. 1876. — Jurkovich Jánosnak, Panits Mihály elleni számadási pere.

1340. sz. 1877. — Szubits Iliának, Poppov Tyira és társa ellen, 800 ft. és jár. iránt.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmege közigazgatási bizottsága 1877. február 5-én tartott rendes ülésében következő ügyek tárgyalattak.

- I. Ministeri rendeletek.
1. A nagyméltóságú belügyministeriumnak 59252. számú rendelete: a közigazgatási bizottságok államhivatalnok tagjainak ki által leendő helyettesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.
 2. A nagyméltóságú belügyministeriumnak 59300. számú rendelete: a megyei avagy városi köztörvényhatósági tisztviselők ellen felmerült büntető eljárás megindítása iránt. Tudomásul vétetik.
 3. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi ministeriumnak 31229. számú rendelete: a közigazgatási bizottságok államhivatalnok tagjainak ki által leendő helyettesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.
 4. A nagyméltóságú közmunka és közlekedésügyi m. kir. ministeriumnak 299. számú rendelete a postát érdeklő statistikai adatok közlése iránt. — Tudomásul vétetik.

- II. Hatósági levelek.
1. Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának átirata a véginségre jutott munkaképtelen polgárok elhelyezése és apoltasáról. A képviselőházzal pártoló felirat intézetni rendeltetik.
 2. A megye közönségének átirata, melylyel átteszi a nagyméltóságú ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumnak 23677. számú rendeletét a Nagy-Kikinda és Nagy-Beckerek, valamint a Nagy-Kikinda és Ujvidék közt fennállott személyszállító postajáratok ismét berendezése tárgyában. — Tudomásul vétetik, a főmérnök a nagy-Beckerek-nagy-kikindai út-tervezetét a márczius havi közgyűlésre előterjeszteni utasítatik.

- III. Adóügyek.
1. Mihajlovits Uros szanádi bíró felfolyamodása a reája rovt 10 ft. pénzbírság ellen. — Elutasítottatik, mert az általa használt érvek alaptalanok.
 2. Hunyár, perjamosi szolgabíró jelentése, mely szerint Laczkó Toma pészak község pénzzedőjét hűten kezelés végett állomásától felügyeztette. — Tudomásul vétetik, az alispán felhívatik, hogy a vizsgálatot megsejre, az iratokat a közdáldóhoz tegye át.
 3. Blaskovits Pál monostori községi bíró felfolyamodása a reája rovt 10 ft. pénzbírság ellen. — A bírság 5 frtra leszállítottatik.
 4. Iszakovits Milan mokriini szolgabírónak nyilatkozata a közigazgatási bizottságnak 1097. számú határozatára. Pannaszó a pamaz alaptalansága miatt elutasítottatik, a szolgabíró erélyes eljárása helyeseltetik.
 5. Tallian Béla szolgabírónak jelentése a közigazgatási bizottságnak 1268. számú határozatára. — Tudomásul vétetik.
 6. Bohn Ádám esatád község birájának felfolyamodása a reája rovt 10 ft. pénzbírság ellen. — Felmentetik, mert november hóban helyre pótolta látszólagos mulasztását.
 7. Bobojsov Mátysz Ó-Besenyő községi ellenőrnek felfolyamodása a reája rovt 25 ft. pénzbírság ellen. Tekintve, hogy még büntetve nem volt a bírság 5 frtra leszállítottatik.
 8. Tallian Béla szolgabíró jelentése a közigazgatási bizottságnak 1269. számú határozatára. — Az adófelügyelőnek kiadatik megvizsgálás végett.
 9. Tallian Béla szolgabíró jelentése a közigazgatási bizottságnak 1265. számú határozatára. — A bírság beszedése végett a mokriini szolgabírónak kiadatik.
 10. A nagy méltóságú pénzügyministeriumnak 67532. számú rendelete a községek adóhivatalonkénti csoportosítása ügyében. — Alispán urnak mint küldöttségi elnöknek hasznaltatott végett átétetik.
 11. Kulifaj Lajos polgármester jelentése a közigazgatási bizottságnak 1390. számú határozatára. — Tudomásul vétetik.
 12. Hunyár perjamosi szolgabíró jelentése Egres községi birájára rovt pénzbírság tárgyában. — Tudomásul vétetik, s a kir. adófelügyelőnek kiadatik.
 13. Hunyár perjamosi szolgabíró jelentése Perjamosi község birájára rovt pénzbírság tárgyában. — Tudomásul vétetik s a kir. adófelügyelőnek kiadatik.
 14. Tallian szolgabírónak jelentése a közigazgatási bizottságnak 1267. számú határozatára. — A pénz-bírság kirovása helyben hagyatik.
 15. Tallian Béla szolgabírónak jelentése a közigazgatási bizottságnak 1269. számú határozatára. — A befolyt bírság fele adóhivatalnak, másik fele pedig a megye házi pénztárába szállítani rendeltetik.
 16. Heckler Antal zombolyai uradalmi felügyelő 1876. évi fényzési adó elleni felebbezése. — A felebbezésnek helyadatik, 2 ló után 8 ft. leiratik.
 17. Steingaszner Ernő helybeli ügyvéd 1875. évi fényzési adója elleni felebbezése. — Szavazat többséggel felmentetik, az adófelügyelő felebbez.
 18. Viszlay Károly tordai uradalmi magtárnok 1875. évi fényzési adója elleni felebbezése. — Elutasítottatik.
 21. Kiszlinger Bertha n.-kikindai lakosnő 1875. évi fényzési adója elleni felebbezése. — Mint elkésett elutasítottatik.
 22. Bubalovits János szolgabíró jelentése a közigazgatási bizottságnak 1157. számú határozatára. — Tudomásul vétetik.
 23. A Szegedi pénzügyigazgatóságának 605. számú átirata a közzettett adók és illetékek behajtása tárgyában. A hozott 117. számú határozatról értesítetni rendeltetik.
 24. Horvát-Bóka község birájának felfolyamodása a reája rovt 25 ft. pénzbírság ellen. — Elutasítottatik.
 25. Kuhner Illés feles dohánkereszei adótarozásának tárgyában. — Az igénykereset beadására utasítottatik.
 26. A kir. adófelügyelőnek f. évi január havi jelentése. Tudomásul vétetik.
 27. Tallian Béla szolgabíró Verbizsa község előjáróságának bírság elleni felebbezését beterjeszti. — A bírság 3 frtra leszállítottatik.
 28. Tallian Béla szolgabíró által Tisza-Szt.-Miklós község előjáróságától beszedett 30 ft. bírság tárgyában. — A bírság fele az adóhivatalba fele pedig a megye házi pénztárába szállítandó.
 29. Palkó Mihály b.-komlosi községi albirónak 25 frnyi bírság elleni felebbezése tárgyában. A bírság alul felmentetik.

30. Kohn József n.-beckereki lakosnak 44 ft. 10 kr. adó leiratasa iránti kérvénye. — Első fokú intézkedés végett adófelügyelőnek kiadatik rendeltetik.
31. Araity Milan franyovai lakos fényzési adója elleni felyamodványa. — A fényzési adó leiratasa elrendeltetik.
32. Schneider Lőrincz n.-sz.-miklós lakos hason ügye. Az adó leiratasa elrendeltetik.
33. Brestvanszky János t.-sz.-miklós lakos hason ügye. A felyamodványban felhozott alapos indokoknál fogva az adó leiratik.
34. Kraus Jakab bocsári lakos hason ügye. — A 7 frnyi adóösszeg leiratik.

- IV. Közoktatás ügye.
1. A kir. tanfelügyelő megbetegedése folytán ezek elő nem adattak.

- V. Közmunka és közlekedés.
1. Az 1876-ik évi 1171. számú határozatra javaslat a községben keresztül átvonuló államut-szakaszok tisztán fenntartása ügyében teendő intézkedésekről. A szolgabírák utasítottatik.
 2. Jelentés a megyében levő államutak állapotáról. — Tudomásul vétetik.
 3. Várnay Imre indítványa az egyesek által felszántott utak régi szellességbeni helyreállítása iránt. — A szolgabírák az indítványhoz képest utasítottatik.
 4. A bocsári előjáróság panaszosa az országutak Nagy-Kikindai által történt felszantása és a közlekedés meggátlása iránt. — A nagy-kikindai szolgabíró megvizsgálás végett utasítottatik.

- VI. Hadkötelesek ügyei.
1. Kravarszky Péter alibunári lakos katonabocsajtsái kérvénye. — Elutasítottatik, mivel atyja munka- és keresetképes.
 2. Pavlov Danilo nagy-kikindai lakos hason ügye. — Elutasítottatik a fenti oknál fogva.
 3. Merin Juon uzdini lakos nöfölséérti kérvénye. — Elutasítottatik a szabályszerűleg megkivántató gazdasági bírtok nagysága miatt.
 4. Radonits György perlaszi lakos hason ügye. — Elutasítottatik, mivel csak 17 éves.
 5. Roselin Vikentia alibunári lakos hason ügye. — Elutasítottatik, mivel a házban lévő Julia nevű nő munkaképes.
 6. Vukor István szerb-szt.-péter lakos hason ügye. — Elutasítottatik a szabályszerűleg megkivántató gazdasági bírtok nagysága miatt.
 7. Honvédelmi ministeri rendelet a nöfölséi engedélyek első fokú intézkedéseivel a bírtokviszonyokra nézve követendő eljárás tárgyában. — Tudomásul vétetik.

- VII. Felebbezett ügyek.
1. Groszeker-féle házközösségi ügy. — A nm. belügyministeriumhoz felterjeszteni rendeltetik.
 2. Mancsa-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 3. Athanaevkovits-féle hason ügy. — Az alispáni határozat jóváhagyatik.
 4. Linzul-féle hason ügy. — Két egyenlő határozat lévén, elutasítottatik.
 5. Murgits Rada-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 6. Fizesan-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 7. Zsvikovits-féle hason ügy. — A szolgabírónak kiegészítés végett kiadatik.
 8. Varsits Panta-féle hason ügy. — Mint elkésett vizsautasítottatik.
 9. Kretzu-féle hason ügy. — Kiegészítés végett szolgabírónak kiadatik.
 10. Pribetz-féle hason ügy. — Kiegészítés végett szolgabírónak kiadatik.
 11. Szrdanov-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 12. Babinecz-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 13. Boljanetz-féle hason ügy. — Tudomásul vétetik.
 14. Sudom-féle hason ügy. — Alispáni határozat helybenhagyatik.
 15. Serbu-féle hason ügy. — Két egyenlő határozat lévén, elutasítottatik.
 16. Krajnyam-féle hason ügy. — Az alispáni határozat helybenhagyatik.
 17. Nagy-Beckerek város és a helybeli kir. kincstári uradalom elleni községi adóügy. — A város követelése részben megállapítottatik.
 18. Hadfy Dime kir. közjegyző felszólamlása. — A városi virilisták lajstromba felvéteteni rendeltetik.
 19. Grubetics Jovan házközösségi ügye. — Jelentéstétel végett a szolgabírónak kiadatik.
 20. Pandurov-féle hason ügy. — Két egyenlő határozat lévén, elutasítottatik.

- VIII. Fegyelmi ügyek.
1. Grandjean Lipót szerb-ittelbi lakosnak, Csolakovits szolgabíró elleni panaszosa. — A panasz indokolatlan lévén, panaszos elutasítottatik.
 2. Scheinberger Károly franyovai lakosnak, Staats szolgabíró elleni panaszosa. — A szolgabírónak nyilatkozattétel végett kiadatik.
 3. Szóka község kérvénye, Bakits Gyuka fölfüggesztett községi bírónak visszahelyezése iránt. — Két egyenlő határozat lévén, felyamodó község elutasítottatik.
 4. Czintoy Vasillie pészaki lakosnak panaszosa a község birája ellen. — A szolgabírónak megvizsgálás végett kiadatik.

A nagy-kikindai bírtónok megvizsgálásával megbízott küldöttség eljárásának eredményéről jelentést tesz. — Tudomásul vétetik, s a nm. m. kir. igazságügy-ministeriumhoz felirat intézteni határozatik.

Főispán, alispán, ügyész, arvaszéki elnök, főmérnök, posta- és tavidral igazgatók havi jelentései — Tudomásul vétetnek.

A „Torontál” magán-távirata.

(Feladott Budapesten 1877. febr. 8-án, délelőtt 11 órakor.) Kiegyezés nem sikerült, Tisza és Széll miniszterek ma Bécsbe utaztak a kormány lemondását benyújtani. Bécsi lapok azt írják, hogy kiegyezésnek okvetlenül meg kell történnie vagy a jelenlegi kormányval vagy másikkal.

H I R D E T É S E K.

472-485. sz. k. 1877. (17-3.1)

Pályázat.

Torontálmege mult 1876. évi november 20-án és folytatva tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával 400 ft. évi fizetés s a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak mellett Csóka, Monostor, Lőrinczfalva, Jázova-Hodics községeket Csóka székhelylyel egy orvosi körbe osztatván be, e körorvosi állomásra a pályázat az 1876. évi XIV. t. cz., 43., 144. §§-ai értelmében azzal iratik ki, hogy a választás f. évi márczius 4-én, délelőtti 9 órakor, leendvén Csóka község-házánál megtartva; a pályázni szándékozók kellőleg felszerelt felyamodványaikat a fenti határnapig alólírott szolgabíró mint választási elnökhöz nyujtsák be.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla, szolgabíró.

472-485. sz. k. 1877. (16-3.1)

Pályázat.

Torontálmege mult 1876. évi november 20-án és folytatva tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával 600 ft. évi fizetés s a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak mellett Magyar-Padé és Szb.-Padé községeket Magyar-Padé székhelylyel egy orvosi körbe osztatván be, e körorvosi állomásra a pályázat az 1876. évi XIV. t. cz., 43., 144. §§-ai értelmében azzal iratik ki, hogy a választás f. évi márczius 5-én, délelőtti 9 órakor leendvén Szerb-Padé község-házánál megtartva; a pályázni szándékozók kellőleg felszerelt felyamodványaikat a fenti határnapig alólírott szolgabíró mint választási elnökhöz nyujtsák be.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla, szolgabíró.

472-485. sz. k. 1877. (15-3.1)

Pályázat.

Torontálmege mult 1876. évi november 20-án és folytatva tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával 600 ft. évi fizetés s a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak mellett, Tisza-Szt.-Miklós községet, T.-Szt.-Miklós székhelylyel egy orvosi körbe osztatván be, e körorvosi állomásra a pályázat az 1876. évi XIV. t. cz., 43., 144. §§-ai értelmében azzal iratik ki, hogy a választás f. évi márczius 6-án, délelőtti 9 órakor leendvén T.-Szt.-Miklós község-házánál megtartva; a pályázni szándékozók kellőleg felszerelt felyamodványaikat a fenti határnapig alólírott szolgabíró mint választási elnökhöz nyujtsák be.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla, szolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-kikindai kincst. uradalom végrehajtónak a nagy-kikindai kerület végrehajtást szenvedő ellen 103,000 ft. és járuléka iránti végrehajtási ügyében Vuchetich Vaszánál a tarrasi halászati jog után fizetendő 133 frtnyi évi bérből valamint a tarrasi italmerési jog bérleje Heumann Kobynál az évenként fizetni kötelezett 700 frtnyi haszonbérből 1875. évi ápril 1-től 1875. évi december végéig vagyis három év negyedre járó haszonbér, ugy a tarrasi 149. sz. tjkönyvben foglalt 149. sz. a. vendéglőből álló és 3902 frtra becsült ingatlan az 1877. évi február 26-ik napján mint első- és ápril 3-ik napján délelőtt 10 órakor, mint második határidőben, Tarras községhez tartozó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kiküldési ár a fennebb kített haszonbér összegek illetőleg becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött haszonbéri összegek illetőleg a birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak a haszonbéri összegek és az ingatlan becsárának 10% vagyis 9 ft. 97¹/₂ kr. illetőleg 52 ft. 50 krt. és 390 ft. 20 krt. készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jog erőre emelkedésétől számított négy hét alatt, a második részletet ugyanazon naptól számított három hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszköztölt utalvány alapján a nagy-becskereki m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni- és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket a hirdetvénynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében lagnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Pejts György nagy-becskereki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi november 4-ik napján tartott ülésében.

Árverési hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a szőregyi kir. kincst. uradalom végrehajtónak Kohn Ignác és Kohn Fany végrehajtást szenvedők elleni 375 frtnyi tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tarrasi 303. számú tjkönyvben A. I. alatt (207-208.) részlet-számok alatt felvett házból álló és 500 frtra becsült ingatlan az 1877. évi február 27-ik napján mint első- és ápril 4-ik napján délelőtt 10 órakor, mint második határidőben, Tarras községhez tartozó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kiküldési ár a fennebb kített becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 50 frtot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított tizenegy nap alatt, a második részletet ugyanazon naptól számított három hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számított hat hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszköztölt utalvány alapján a nagy-becskereki m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. A vételár első harmadának letétele után vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni- és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az utóbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket a hirdetvénynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be; különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében lagnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; ellenkező esetben Popovits Axent nagy-becskereki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi november 4-ik napján tartott ülésében.

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Kropf Sándor tör.-becsei lakos mint vagyonbukott Rohonczy Aladár csődítomog gondnokának kérvénye folytán Tarnoczy Gusztáv mint az árverési feltételek meg nem felelt legfőbb ígérő vevő ellen az általa árverés útján megvett. A t.-becsei 1116. sz. tjkönyvben foglalt vagyonbukott Rohonczy Aladár kizárólag illető 1904-b/1., (1905., 1906-a/1.) 1083-a/1., 1087-b/1. és 1087-b/4. részlet-számok alatt foglalt nemesi birtokra, és a tör.-becsei 65. sz. tjkönyvben 83., 404/1., 590/1., 591., 941., 942., 943., 1064., 2022., 1077., 1088., 1903., 1907., 1910., 2019. és 2019/a. részszámú ingatlanokból vagyonbukottat illető 5/60 részből 1/60 részre valamint a vagyonbukottat illető kisebb kir. haszonvételek 5/60 részből szinte 4/60 részre azon megemléstésével, hogy ezen nemesi birtokkal a török-becsei róm. kath. kegyurjog és teher 1/60-ad részben jár a vizsárverés elrendellett.

Ezen birtok és joguk kiküldési ára a leltár szerinti 180,489 ft. 11 krnyi becsár képezi, továbbá

Ezen fenti birtok és joguknak ekképp törtéendő elárvereltetésére határidőül 1877. évi márczius 20-ik napjának délelőtti 10 órája T.-Becse községhez tartozó kúriáknál azzal, hogy az érintett fekvőségek ez alkalommal becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók kivéve a cs. kir. szab. által. oszt. földhitelezeteket, tartoznak a kiküldési árnak 5%-át bánatpénz gyanánt az árverelő kiküldött kezéhez letenni, az ígért vételért pedig három részletben és pedig harmadrészt, melyben a bánatpénz betudandó, az árverés jogerőre léptétől számított 15 nap alatt, 2 harmadát az árverésnek a csődírósiág által történt jóváhagyástól számított 3 hó múlva, az utolsó harmadrészt pedig szinte a jóváhagyástól számított 6 hó múlva ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál lefizetni és pedig az utolsó két részlet után járó 6%-os kamatokkal együtt. A többi árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban a hivatalos órákban, és az árverési határnapok alatt a kiküldöttnek megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében lagnak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a csődperügylő által képviseltetni fognak.

Az árverés foganatosításával Szalay Imre, kir. törvényszéki bíró bizatolt meg.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi december 16-ik napján tartott ülésében.

Pályázat.

Alulírott szolgabíró részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálmegye antalfalvai kerülethez tartozó Baranda községében lemondás által üresedésbe jött jegyzői állomás választás útján töltendő be.

Ezen állomással következő járandóságok vannak összeköelve, és pedig:

Készpénzbeli fizetés 400 frt.

Tűzifa 6 öl.

Saját használatra szántó föld 4 hold és természetbeni lakás.

Magánoldozatok és utazásiapidíjak a megerősített szabályrendeletk szerint.

Ezen állomással választás útján betöltésére a helyszínen f. évi márczius 1-nek, délelőtti 9 órája tüzetik ki határidőül.

Minél fogva a pályázni szándékozók ezennel felhívtnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz., 74. §-a értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik, melyben a magyar és szerb nyelv írás- és olvasásbani tudása okmányilag kitüntetve legyen, legfeljebb a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál beadni el ne mulasszák.

Kelt Antalfalván, 1877. évi január 28-án.

Sztojanovits Vazul,
szolgabíró.

Concurs

zur Befehung der Gemeindegartenstelle im Markorte Franzfeld.

Der Jahresgehalt für den Gemeindegartn befteht aus 400 fl. öft. W. in barem und 100 fl. ö. W. an Quartiergeld, dann 20 fr. für eine Tag- und 40 fr. für eine Nacht-Kranken-Bette.

hingegen hat derfelbe unentgeltlich zu leisten, u. z.: Impfung, Todtenbejehung, Visitation der Schulen und Schulfinder, Behandlung mittelbarer Kranken, Befehung des Schlachtwiehes und der Viehheerden.

Bewerber um diese Stelle wollen ihre Gesuche bis Ende Februar l. 3. hiermit überreichen.

Gemeindegartn Franzfeld, am 28. Jänner 1877.

Scherer,
Richter.

Hirdetés.

A bega-csatornai hajózó közönség ezennel értesítetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. közlekedési miniszterium által elrendelt kis-kostélyi zsilip javítási munkák eszközölhetése végett, a kis-kostélyi tápszilip f. é. február 15. márczius 1-ig egészen zárva lesz.

Temesvárott 1877. évi január 22-én.

A bega-csatornai kir. mérnöki hivatal.

Hirdetmény.

A nagy-becskereki közs. népiskola könyvtári helyiségének (a volt Napholtz-féle házban) ünnepélyes megnyitása f. é. február 11-én délután 4 órakor történik.

Az „Alapszabályok“ 10. §-a szerint: a könyvtár olvasó tagja lehet minden tan- s nevelésügyi-barát, ha nevezett §-ban megszabott 1 ft. évi díjat évenként a közs. népkiskolai pénztárba előre lefizeti. E díjért olvasásra igénybe veheti a könyvtárnak összes műveit és szaklapjait.

Az olvasó tagokul fölvétetni kívánók, minden nap délután 4 órától 5-ig, a könyvtári helyiségben levő bármelyik rendes tagnál jelenthetik magukat.

Kelt N.-Becskereken, 1877. évi január 30-án.

Pecz János,
községi népkisk. igazgató.

Édiect.

Der feit 14 Jahren unbefugt abgewende, zur Communion Radojcsin Hans-Nro 137 zu Bzdor gehörige Communionsegenoffe Joman, 50 Jahre alt; dann die zu eben derfelben Communion gehörige und seit 9 Jahren unbefugt abgewende Kata, 48 Jahre alt, werden hiemit aufgefordert, binnen Einem Jahre, 6 Wochen und 3 Tagen in ihre Communion rückzutreten oder aber von ihrem Aufenthalte diejem Amte Kunde zu geben, ansonst diefelben nach Verlauf dieser Frist aus dem Conscriptiönsbogen ihrer Communion gestrichelt und hiedurch allen Ansprüchen auf das gemeinschaftliche Vermögen verlustigt erklärt werden würden.

Vom Stuhlrichteramte.

Berlaß, am 12. Jänner 1877.

Pályázat.

Torontálmegye 1876. évi november 20-án s folytatva tartott rendkívüli közgyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával a török-kanizsai szolgabírói járáshoz tartozó alább irt községekben az 1876. évi XIV. t. cz., 49., 147. §-ai betartása mellett választás útján betöltendő szülésznoi körökre, és pedig:

T.-Kanizsa községben 100 ft. évi fizetés és illetményvel,	Szanád	150 "	"	"
	Csóka, Monostor és Lőrinczfalva községekben	60 "	"	"
	T.-Szt.-Miklós községben	90 "	"	"
	Magyar-Padó	90 "	"	"
	Szerb-Padó	100 "	"	"
	Jázova és Hodics	90 "	"	"
	Jozsefova	90 "	"	"
	Szerb-Keresztúr	90 "	"	"

ezennel pályázat hirdettetik. Felhívtnak tehát mindazok, kik a fenti szülésznoi állás betöltésére vállalkozni óhajtanak, hogy a szabályszerűen szerkesztett folyamodványaik a választási napig nevezetesen a községek fenti sorrendje szerint f. évi márczius 16-án, 17-én d. e.; 17-én d. u.; 18-án, 20-án d. e.; 20-án d. u.; 19-én, 21-én, 22-éig az alulírott szolgabírósiághoz benyújtsák.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla,
szolgabíró.

Pályázat.

Torontálmegye mult 1876. évi november 20-án és folytatva tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával 400 frt. évi fizetés s a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak mellett Szanád községet Szanád székhelylyel egy orvosi körbe osztván be, e körorvosi állomásra a pályázat az 1876. évi XIV. t. cz., 43., 144. §-ai értelmében azzal iratik ki, hogy a választás f. évi márczius 3-án, délelőtti 9 órakor, leendvén Szanád községhez tartozó nyilvános árverésen a pályázni szándékozók kellőleg felszerelt folyamodványaik a fenti határnapig alulírott szolgabíró mint választási elnökhöz nyújtsák be.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla,
szolgabíró.

Pályázat.

Torontálmegye mult 1876. évi november 20-án és folytatva tartott rendkívüli bizottsági gyűlésének 426. sz. a. kelt határozatával 600 frt. évi fizetés s a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak mellett Török-Kanizsa, Verbicza, Czernabara, Josefova, Kis-Sziget és Oroszlámos községeket Tör.-Kanizsán székhelylyel egy orvosi körbe osztván be, e körorvosi állomásra a pályázat az 1876. évi XIV. t. cz., 43., 144. §-ai értelmében azzal iratik ki, hogy a választás f. évi márczius 2-án, délelőtti 9 órakor, leendvén Tör.-Kanizsa községhez tartozó nyilvános árverésen a pályázni szándékozók kellőleg felszerelt folyamodványaik a fenti határnapig alulírott szolgabíró mint választási elnökhöz nyújtsák be.

Tör.-Kanizsán, 1877. évi február 3-án.

Tallian Béla,
szolgabíró.

Torontál és r

Felolvasott a d

A vármegy közelében Szörnek romjairól. még napjainkban tetetjén. Szörmentében Kis-nevezetes az, szentélye egy radványra. Felzáradeknak kuflefutó keskeny hatszögű volt maradt meg, és az egyes boltok az egyes boltok párkány látszik diszfejekkel tűntausilja a rom